

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Tractatus De Officiis, Electionibus, Dignitatibus, Et
Beneficiis Ecclesiasticis**

Coras, Jean de

Colonia Agrippina, 1596

VD16 C 5049

9 De renuntiatione, quæ fit ex causa permutationis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63394](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63394)

- 19 d.c. cum ex iniuncto. §. fin. Vnde nec t electores imperij, qui Cæsarem destituere nequeunt, eiusdem renuntiationem admittent. Bald. l. Barbarius, ad fin. ff. de offi. prætor. Sed hoc Romano Pontifici reseruat, qui potest t Cæsarem ex causa deponere. c. ad apostolicæ, de re iud. in 6. c. alius. 15. quæst. 6.

CAP. I X.

De renuntiatione, quæ fit ex causa permutationis.

SUMMARI A.

- 1 Renuntiatio ex permutatione permissa.
- 2 Permutatio vnde effectum sumat.
- 3 Tractatus non infert consensum.
- 4 Reseruat is Papa auctoratur.
- 5 Abbates exempti, Ecclesias plenè habent.
- 6 Capitulum, sede vacante admittit renuntiat.
- 7 Prohibitum vna via, altera non permittitur.
- 8 Permutans non exprimit beneficia.
- 9 Optio non impedit permutationem.
- 10 Permutatio quando presumatur iniusta.

1 **Q**VAE dicta sunt in renuntiatione simplici, in ea quoque obtinent quæ fit ex t causa permutationis. Possunt siquidem omnia beneficia, si tamen vnita non sint, Rot. 160. in not. superioris accedente consensu, liberè permutari. c. cum olim & tot. ti. de rer. permutat. Tamen si nō in titulum, sed in commendam possideantur, Panormi. dict. c. cum olim. aut pro duobus vnum commutetur, siue proprietatis Iure, c. cum venerabilis. de excep. siue tituli, Frede. tract. permut.

q.15. Doct. d. c. cum venerabilis. & nōdum adepta
 sit possessio. Imol. Clem. vn. de rerum permutat.
 Cum beneficium acceptatione clerici sequuta, e-
 ius continuò fiat. c. si tibi absenti. de præbē. in 6.
 De beneficijs † autem proprijs, consistant cōmu- 2
 tationes. c. vnic. de re. permut. eod. lib. Nec his ob-
 stat quod à traditiōe initium sumat permutatio,
 l. i. ff. de rer. permut. & pro spiritualibus nihil da-
 ri tradive possit. c. quam Pio. i. q. 2. Non enim ex
 possidentium beneficia consensu, sed ex superio-
 ris imperio, & autoritate pendet, roburq; acci-
 pit permutatio. c. quæsitum, c. cum olim, & c. pe-
 nu. de rer. permut. c. inter cætera, & c. maiorib. de
 præbend. Licet enim clerici tractare de permu-
 tando, priusquam superior adeatur, liberè vale-
 ant: gloss. Clem. vni. de rer. permut. quando qui- 3
 dem non infert, deliberatum † consensum, tracta-
 tus. ca. tua, de ijs quæ fiu. à prælat. c. fin. de ijs quæ
 fiunt à maior. per se tamen Ecclesiastica benefi-
 cia, permutare nullo modo possunt. c. penult. vbi
 Panorm. de rer. permutat. Sed hoc totum in supe-
 rioris manu positum est, c. inter cætera. de præ-
 ben. ca. i. & d. c. quæsitum. de rer. permutat. cuius
 autoritas, omne vitium purgat. l. furti. §. qui
 iussu. ff. de infami. c. nisi, de præben. Superiorem
 autem hic immediatum intelligo, c. sicut vnic. de
 excess. prælator. id est episcopum, d. c. quæsitum.
 Si ad eum iure communi, spectat institutio, siue
 collatio, Panor. d. c. cum ex iniuncto. in fin. Rot.
 398. in not. & beneficia non sint reseruata: quorū
 permutationi, † solus Papa autoritatem inter- 4
 ponit. Episcopo vero Rot. 23. in notab. inferior,
 hac prærogatiua nullatenus vtitur. gloss. Clemē.
 de rerum permutat. Nisi iurisdictionem haberet
 Episcopalem aut quasi. ca. Abbates. in fin. de pri-
 uileg.

- 5 uileg. in 6. Veluti ꝑ Abbas Cistercien. Cluniacen. aut alius exemptus, ad quem cū Ecclesia pleno iure pertineat: gloss. Clem. attendentes, ver. 1. de stat. monach. & in Cleme. 1. de reb. Ecclesiasti. in eius monasterio Episcopus nihil exercet. cap. ea
- 6 quæ. vbi Panormi. de statu monach. Capitulum ꝑ quoque sede vacante, authoritatem præstabit permutationi. gloss. Clement. vni. de rer. permutat. cum hoc sit iurisdictionis episcopalis, in qua capitulum omnimodo succedit. cap. cum olim. vbi Panorm. de maior. & obed. nisi tamen vtrumque aut alterum beneficium, ad collationem solius episcopi spectaret. gl. d. Clem. vnic. Cū enim in eorum collationem non succedat capitulum, cap. illa. ne sed. vac. neque etiam in consensu. Ne
- 7 quod ꝑ vna via vetitum est, altera permittatur. c. cum quid. de regul. iur. in 6. Cum verò aditur superior, non ꝑ obstringuntur permutantes, de alijs beneficijs quæ habent, mentionem facere. Felin. ca. in nostra. colum. 2. de rescript. nisi superior ille esset Roma. Pontif. Rot. decis. 593. in Antiqu. Nec debent nisi permutantibus, beneficia ex causa bona fide resignata conferri. d. Clem. vnic. Adeò quidem vt ꝑ nec optio, ex consuetudine, antiquiori clerico competens, permutationis effectum impediatur. c. vni. de rer. permutat. in 6. Card. d. Clemea. vni. quæsti. 16. nec obstat quod dicitur, per gratiam expectatiuam non impediri optionem: c. fin. de consuetu. in 6. cum nec per illam permutatio impediatur. d. c. vni. de rer. permutat. in 6. Et vtroque casu ideo, quia gratia mandat prouideri de beneficio, nulli de iure debito. c. dudum de præben. eod. libr. Quæ ratio nostro casu cessat cum permutantibus beneficia esse debita probauerimus. dict. Clement. vni. Enimvero
- quo-

quoniam superioris præsentia, & autoritas, omnem fraudis suspicionem tollit: l. furti. §. qui iussu. ff. de infami. cap. nisi de præbend. delicti- que præsumptio refugienda est, l. merito. ff. pro soci. permutationem iustam esse, & ex honesta affectione processisse, credendum est. Nisi in diuersum probabilis nos vrgeat coniectura. Veluti si permutetur † cum pingui, tenue beneficium. c. 10 quia verisimile, de prælum. Neque enim verisimile est, quem ita prodigere suum, vt opulentum sacerdotium, pro modico, sine causa resignet. ca. 1. de cle. non resi. c. super hoc, de renunt. Et quanuis hæc sola præsumptio, ad probationem, & sententiam non sufficiat: Rot. 129. in Antiq. alijs tamen adiuta circumstantijs, concluderet: veluti si senex, & valetudinarius, nepoti adolescēti, pro tenui beneficio, pingue & opulentum ex causa permutationis daret. Panorm. d. c. 1. & d. c. quia verisimile. Rot. 301. in Anti. Vt sic quæ non profunt singula, multa iuuent. l. sancimus. C. de test.

CAP. X.

De depositione, affecutione secundi beneficij, & reliquis modis vacationum.

SUMMARI A.

- 1 *Delinquens renuntiat beneficio.*
- 2 *Delictum antecedens ad pœnam.*
- 3 *Homicida, beneficio non priuatur statim.*
- 4 *Vacatio primi, quando adceptione secundi.*
- 5 *Titulus non irrogat pœnam. c. de multa.*
- 6 *Episcopi beneficia quando vacent.*
- 7 *Electus an habeat ius, & nomen episcopi.*

C 2

8 Epi-